

บทบรรณาธิการ

วารสารวรรณวิทัศน์ฉบับ “ภาษาและวรรณกรรมวิวัฒน์” ฉบับปีที่ 22 เล่มที่ 2 ได้รวบรวมบทความจำนวน 6 บทความ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านภาษาและวรรณกรรมไว้ ดังนี้

บทความด้านภาษาจะเป็นบทความที่ผู้เขียนนำทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาใช้ในการศึกษาภาษาเพื่อทำความเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ใช้ภาษาไทยให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยประกอบไปด้วยบทความเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับภาพตัวแทนพระสงฆ์ผู้กระทำผิดในวาทกรรมชาวออนไลน์ : การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์” ของ ยุทธการ บัณฑิตใจ และ ศิริพร ภักดีผาสุข บทความนี้จะทำให้เห็นถึงกลวิธีการใช้ภาษาในลักษณะต่างๆ ที่สัมพันธ์กับภาพตัวแทนของพระสงฆ์ผู้กระทำผิดที่ปรากฏในชาวออนไลน์ ซึ่งสื่อมวลชนใช้เป็นจุดขายและจัดมัลตินให้แก่สถาบันพระพุทธศาสนา บทความเรื่อง “อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์เกี่ยวกับ “บุญคุณ” ในภาษาไทย” ของธรรมวัฒน์ พัฒนาสุทธินนท์ เป็นบทความอีกเรื่องหนึ่งที่ศึกษาถ้อยคำอุปลักษณ์ที่สะท้อนมนทัศน์เกี่ยวกับ “บุญคุณ” อันจะทำให้เข้าใจถึงความคิดที่เป็นนามธรรมเรื่อง “บุญคุณ” ที่ปรากฏในสังคมวัฒนธรรมไทยได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และบทความเรื่อง “มนอุปลักษณ์ความรักในเพลงลูกทุ่งอีสาน” ของสุภัคธัช สุธนภิญโญ บทความนี้แสดงให้เห็นมนอุปลักษณ์ความรักที่สะท้อนผ่านถ้อยคำอุปลักษณ์ในเพลงลูกทุ่งอีสาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต สภาพสังคมวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวชนบทอีสานและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม

บทความด้านวรรณกรรมนั้นจะเป็นการศึกษาการสร้างสรรคัวรรณกรรมและภาพสะท้อนของสังคมที่ปรากฏในยุคสมัยแห่งการสร้างสรรคัผลงานนั้น บทความเรื่อง “พระลักษมณ์และราชนะในปทุมจริยะ : การดัดแปลงนิทานพระราชมให้เป็นวรรณคดีทางศาสนา” ของ บุญทริกา บุญญ เป็นบทความที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ในฐานะคู่ขัดแย้งระหว่างพระลักษมณ์และราชนะในปทุมจริยะของวิมลสุริและรามายณะของวาลมิกี รวมทั้งการนำนิทานพระราชมมาดัดแปลงสร้างสรรค์ขึ้นเป็นรามายณะวรรณกรรมคำสอนในศาสนาเซน โดยนำตัวละครพระลักษมณ์และราชนะมาสร้างสรรค์ในบริบทใหม่ที่แตกต่างไปจากเรื่องราวของมหากาพย์รามายณะอันเป็นที่มาของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ของไทย บทความเรื่อง “นิยายออนไลน์เรื่อง “ลิขิตปรารถนา กากิข้ามภพ” : การสืบสรรค์และการสื่อความคิดในบริบทสังคมไทยร่วมสมัย” ของต่อพงศ์ เชื้ออุ้น เป็นบทความอีกเรื่องหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการนำวรรณคดีเรื่อง “กากิ” มาปรับใช้และสร้างสรรค์ขึ้นใหม่เพื่อให้สื่อความคิดที่เกี่ยวข้องกับบริบทสังคมปัจจุบัน

การศึกษาการสร้างสรรคัวรรณกรรมในบทความข้างต้นจึงแสดงให้เห็นถึงการนำวรรณคดีมรดกที่เป็นรากฐานสำคัญในแต่ละสังคมมาปรับเปลี่ยนดัดแปลงสร้างสรรค์ขึ้นในบริบทสังคมใหม่เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิดในสังคมและยุคสมัยที่แตกต่างกันไป ส่วนในบทความเรื่อง “ภาพสะท้อนค่านิยมที่ลดทอนเสรีภาพสตรีในนวนิยายเรื่อง “ข้างหลังภาพ”” ของเกริกสกุล แสงเจริญกุล นั้นจะเป็นการศึกษาภาพสะท้อนเกี่ยวกับค่านิยมด้านต่าง ๆ ในนวนิยายเรื่อง “ข้างหลังภาพ” ซึ่งชี้ให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมไทยบางประการที่ส่งผลให้เกิดการลดทอนสิทธิเสรีภาพที่สตรีพึงมีตามรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2475

บทความทั้ง 6 บทความ จึงเป็นการศึกษาที่ทำให้เห็นถึงความรู้สึนึกคิดที่แฝงเร้นอยู่ในภาษาและวรรณกรรมได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งยังแสดงให้เห็นถึงวิธีการเลือกใช้ภาษา การปรับเปลี่ยน ดัดแปลงเนื้อหา และสืบสรรค์ขึ้นใหม่เพื่อให้สามารถนำเสนอความคิดได้สอดคล้องกับบริบทสังคมร่วมสมัยอีกด้วย

สุภาพร พลายเล็ก